

Når der virkelig kranes sættes en båd på land hvert 12. minut!

Med militær disciplin kommer alle både på land på 2-3 dage

Af journalist Niels Brandt
niels@marinaguide.dk

Det hele handler om timing og tilrettelæggelse, når Vedbæk Havn tager bådene op om efteråret og sætter dem i vandet igen i foråret. Nærmest lidt som en militær aktion, hvor tingene bare skal klappe!

Havnen har minutiøst tilrettelagt på forhånd, og havnefoged Tom Olsen har kommandoen under selve operationen, når kranerne for alvor spiller.

2018 var fredag den 26. oktober store-optagningsdag: 2 mega mobile kraner og 6 mand fra Kran Kompagniet klarede på én dag at sætte 85 både på stativer! Når det virkelig kraner, så skifter en båd element hvert 12 minut!

Sosætningen går endnu stærkere: Den sidste fredag i april satte kranerne

130 både i vandet!

Sådan har havnen gjort siden 2009, hvor Tom Olsen for 2. gang havde ansvar for kraningen.

”Jamen, da jeg startede her, var processen noget nær kaotisk. Bådejerne var ved at rive hovedet af hinanden: Jeg skal først op! Min båd plejer at stå der – alle skændtes nærmest med alle!

Nu er alle glade: Det hele foregår i god ro og orden. Tilmed i en nærmest munter og behagelig atmosfære. Det er nogle hektiske, men gode dage for alle involverede”, fortæller han.

Tilrettelæggelse og tilrettelæggelse

Forudsætningen for hele operationen er, at havnens personale forud for kran-dagene minutiøst har planlagt, hvad der skal ske.

”Bådejerne har fået besked på, at deres stålstativer skal være klar og velsmurte, så de nemt og hurtigt kan justeres, når-

båden skal på plads. Havnen laver en plan over, hvor bådene skal stå, og så sætter vi stativerne klar på pladsen. Til selve dagen har jeg en timeplan, hvor bådejerne får en mødetid: F.eks. 5 bådejere kl. 8.00 – de næste kl. 9 og så videre”.

Og det siger sig selv, at bådene forinden skal være fuldstændig klar til løftet.

På havnen er det også slut med diverse ukurante stativer - Tom Olsen har et meget malende sprog: ”Da jeg startede her, var jeg ved at få dårlige nerver over nogle af de stativer, som vi skulle placere bådene på. Vi løftede både til 500.000 kr., og stativerne havde ejeren måske lavet af gamle forskallingsbrædder, som han ikke længere ville have siddende på deres haveskur!”.

Priserne holder på 9. år!

Tom Olsen lavede tilbage i 2009 sammen med kranfirmaet priserne for at løf-

Havnefoged Tom Olsen har planlagt og dirigerer hele operationen. Fotos: Havnen.

te bådene, og her små 10 år senere holder de priser stadigvæk.

”Det går faktisk bedre og bedre. Vi har i årenes løb fået bedre og bedre kraner, og mandskabet på kranerne er kyndige folk. De møder med én mand i kranen og 2 på jorden per kran, og det er altså folk, som kan deres kram!

Og lidt mandskabspleje fremmer osse processen: Jeg spørger på forhånd om de f.eks. vil have burger eller flæskkesteg, og så har havnen frokosten klar til gutterne!”

Havnefogeden bestemmer kran-sæsonen

Forunderligt nok, så viser erfaringen, at der heller ikke bliver noget palaver ud af, at Tom Olsen sågar osse bestemmer, hvornår

sæsonen er slut, og bådene skal på stativ. Sådan er det bare - men jordbunden økonomi skader jo heller ikke...

”Jeg har i årenes løb hørt mange forklaringer på, hvorfor bådejerne ikke kan lige den dag – barnedåb eller fødselsdag i familien. Hvis det virkelig kniber, så gør ejeren båden 100 % klar, og så fiser jeg ud i en jolle og henter den ind til kraning, men når det kommer til stykket, så kan en bror måske lige pludselig godt være her.... Ja, faktisk lykkes det hvert år!”

Og så er der det med økonomien. For selvfølgelig kan en bådejer få sin båd op uden for de fastlagte krandage. Tom Olsen be- stiller gerne en kran, men bådejeren må så selv bære den fulde udgift til kørsel og klargøring til dagens

Vedbæk Havns priser på kranløft

0 - 3,0 tons	700 kr.
3,1- 5,0 tons	800 kr.
10,1-12,0 tons	1500 kr.

ene løft! Men så er prisen jo en helt, helt anden!

Effektiv vinteropbevaring

De store mobile kraner kan løfte en 3 tons båd 50 m ud i strakt arm fra kranen, og en anden ‘fidus’ i arrangementet er, at havnen ikke har behov for køreveje for at slutplacere bådene på land. Kranerne sætter bådene direkte på stativ – de sættes skiftevis stævn mod stavn og med en afstand på 50 cm.

Slutfacit: Vedbæk Havn bruger et markant mindre areal til vinteropbevaring.

Egen kran til vinterbåde

Det hører med til historien om Vedbæks kraning, at havnen faktisk osse har egen kran. En 10 tons søjlekran, men den bruges udelukkende til at servicere de 170 både, som havnen har i vandet om vinteren.

Omkring 100 gange i løbet af året be’r en bådejer om at få båden kortvarigt på land – typisk til småreparationer og polering af herligheden.

Sidegevinsten er mange sparede arbejdstimer, som i stedet kan bruges til havnens andre arbejdsopgaver.

Havnehistorie på nordsjællandsk

Nordsjællands Museum har udsendt ‘den lokale havnehistorie’ i form af et 54 sider rigt illustreret hæfte med titlen Fredensborg Havne. Hæftet fortæller dels, hvordan de 5 lystbådehavne Galajhavnen og Nivaagaard Teglværks Havn, Nivå Havn, Sletten Havn og Humlebæk Havn, der ligger som en perlerække ved Øresund syd for Helsingør, opstod. Men ikke langt derfra ligger den store Esrum Sø, hvorfra Fredensborg og Sorup havnes historie også oprulles – så det er både livet ved fersk- og saltvand nord for København, som fortælles.

De danske havne har overalt fyldt meget i den lokale udvikling, og her nord for hovedstaden har

Sejlerne kan hente bogen på Nivå, Sletten og Humlebæk Havne.

de danske konger i den arkiver, Nivaagaard Tegl- grad præget havnenes hi- storie. ‘Kronen’ tog f.eks. i 1700-tallet initiativ til etableringen af krigshavne ved Nivå og Humlebæk – resultatet er i dag to mo- derne marinaer.

’Fredensborgs Havne’ er bl.a. blevet til i et sam- arbejde mellem de lokale arkiver, Nivaagaard Tegl- værks Ringovn og Muse- um Nordsjælland. Fredensborg Kommune har bidraget økonomisk, og alle kan hente hæftet ganske gratis på komm- unens biblioteker, i turist- informationen, samt på de nævnte havne.

Store krandag i Vedbæk. 2 mobile kraner tager fat: En gnidsningsfri ilandtagning af en sejlbåd kan klares på ca. 12 minutter.